

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО

Иларионъ Макариополски, митрополитъ Търновски.

Една мозаична картина върху фасадата на главния входъ въ Синодалната палата въ София спира погледа на всѣкой минувачъ край нея. На тая картина вие виждате внушителнитѣ фигури на тримата главни борци за църково-народната свобода. Въ средата е митрополитъ Авксентий Велешки, отъ дѣсно — митрополитъ Иларионъ Макариополски, отъ лѣво — митрополитъ Паисий Филипополски. Предъ митрополитъ Авксентия Велешки стои църква, а въ ржката на митрополитъ Иларионъ Макариополски — разгнать листъ съ надписъ: „*Заветъ болгарскому народу*“.

За какъвъ заветъ ни говори маститиятъ народенъ борецъ? — неволно се запитва минувачътъ. — За она заветъ, който и тримата гиганти проповѣдваха и за който страдаха и жертвуваха себе си. Тоя заветъ е Църквата, която символично тримата държатъ предъ себе си и сочатъ на българина. Тѣ говорятъ отъ висотата на фасадата на всеуслишание: „българино, твоя животъ и твоето бждеще е съ народната църква. Чрезъ нея и подъ нейната сѣнка ти

запази себе си отъ претопяване. Нейнъ служителъ пръвъ започна да буди у тебе народна свестъ. Чрезъ нея ти се организира, сплоти и сдоби съ политическа свобода. Тя трѣбва да ти е най-милото и най-светото. За нея ние мрѣхме изъ зандани, гонени и преследвани. За нея и ти, съотечественико, трѣбва всичко да жертвувашъ. Само съ нея и подъ нейната сѣнка е твоето бждеще. Тоя заветъ ние ти даваме, — имай го за милъ и скъпъ заветъ. Бжди готовъ да мрешъ за него“.

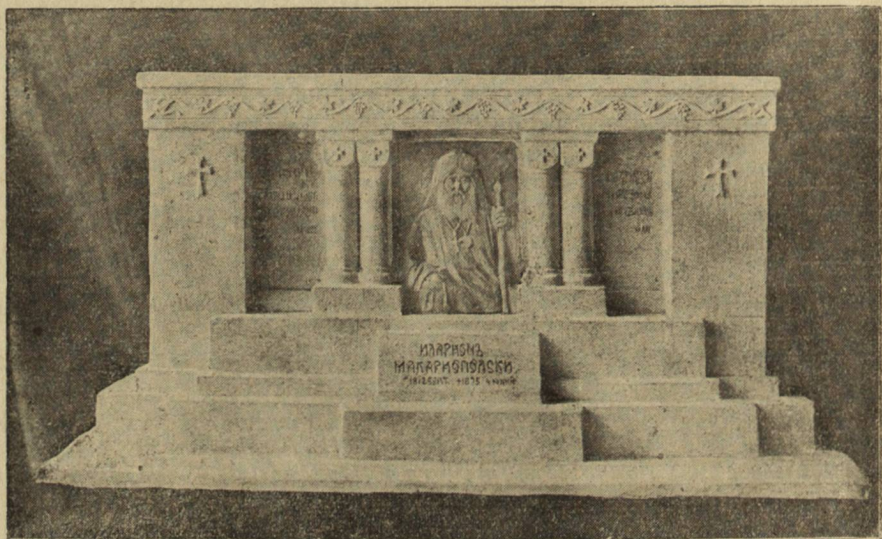
На 17 юний т. г. се навършиха 50 години отъ смъртъта на Митрополита Илариона Макариополски, — единъ отъ тримата тия великани — борци за църковна народна свобода. По тоя поводъ на 17 юний въ неговия роденъ градъ — Елена, стана мило юбилейно тържество — споменъ при участието на многобройни общественици и хиляденъ народъ. Положиха се тамъ и основитѣ на училище-памятникъ. На 21 юний въ храма „св. Ал. Невски“ въ София се отслужи Св. Литургия и панахида отъ нѣколцина български архиереи въ присѣствие то на министри, военни и гра-

ждански власти. Положи се предъ синодната палата и възпоминателна плоча.

Въ Цариградъ сжщо българската колония изрази въ свѣтло празнуване своята гореща благодарностъ на заслужилия иерархъ, като при това извади коститѣ му и ги пренесе въ църквата „Св. Стефанъ“. Цѣлиятъ български народъ отдаде данъ на призна-

телностъ на заслужилия борецъ. Напредватъ и живѣятъ народитѣ, когато иматъ повече и повече Иларионовци. Тѣхъ трѣбва тѣ да тачатъ; тѣхния примѣръ на млади да сочатъ и отъ дѣлата имъ да се въодушевяватъ.

Нека цѣлиятъ български народъ се поклони предъ великата паметъ на Илариона Макариополски.

Възпоменателната плоча, основата на която е поставена на 21 юний 1925 година предъ Синодалната палата въ София въ паметъ на Илариона Макариополски.

КЪМЪ ОПОМНЯНЕ.

Цѣли десетилѣтия се насаждаха идеитѣ на безбожието въ душата на народа ни. Цѣли десетилѣтия се убиваше у насъ вѣрата въ Бога и се проповѣдваше човѣкъ чисто и

просто за едно културно животно. Не ще и дума, че това „животно“ почна да живѣе по животински, по звѣрски.

Убиешъ ли у човѣка онова, което го отличава отъ жи-

вотното, — неговата вѣра въ Бога, въ безсмъртието, въ своето човѣшко достоинство, — не чакай другъ животъ отъ него, другъ „моралъ“, освенъ морала и живота на звѣра... Но кжсогледѣ хора и отговорни фактори не виждаха това. На тѣхъ отдавна се сочеше главно отъ Църквата печалното следствие отъ проповѣдванитѣ пагубни идеи. На тѣхъ отдавна се сочеха плачевнитѣ резултати, къмъ които неизбѣжно се отива съ тия идеи. Но никой не искаше да знае. Не се вземаха никакви мѣрки. Нѣщо повече, сѣкашъ нарочно се нехаеше. Трѣбваше да се явятъ плачевнитѣ резултати. Трѣбваше да станатъ убийствата, атентатитѣ, да се лѣе братска кръвъ, да се застраши държавата и пр. и пр., за да се отворятъ очитѣ на мнозина. И сега всички викатъ: на зле вѣрвимъ! Нуженъ е обратъ! Нужни сж бързи мѣрки! Но къмъ какъвъ обратъ? Какви мѣрки? — Ето главния въпросъ.

И занизаха се разни рецепти за разрешението на тоя въпросъ. Едни говорятъ, че само силната и строга власть ще тури редъ. Други, — че само безпощаднитѣ мѣрки спрямо виновниците ще запазятъ обществото отъ нови бури и безредици. Трети препоръчватъ разширение на професионалното образование, и пр. и пр. Само Църквата и гласа на пастиря продължаватъ да виждатъ и сочатъ злото на всичко въ безбожническитѣ идеи, насаждани десетки години въ училище, семейство и обще-

ство. И о, радость! Едва найсетне почнаха да се чуватъ изъ свѣтското общество и отъ отговорни фактори гласове въ унисонъ съ Църквата. Министръ-председателятъ на 21. IV. въ Народното Събрание призна, че причината на злото на първо мѣсто трѣбва да се дири въ училището. Въ нѣкои вестници, и даже европейски, на уводно мѣсто се пише отъ дописници изъ България, че „учителитѣ въ първоначалнитѣ училища и гимназиитѣ, па даже и професори, не вѣрватъ искрено въ Бога и изобщо въ безсмъртието на душата. За тѣхъ вѣрата и науката сж несъвмѣстими. Веднажъ изпъдена мисълъта за вѣра, всѣка идея за редъ, за подчинение на каквато и да е власть, скоро изчезва“. И наистина, кое отличава човѣка отъ животното? Не идеята ли за човѣшкото безсмъртие, за това че човѣкъ е ебразъ Божи? Махнете тая идея, и човѣкъ се превръща въ животно. Какъвъ смисълъ иматъ тогава всички идеи за миръ, съгласие, любовъ, уважение и пр. и пр., между хората?! Защо човѣкъ да не живѣе по вълчи, щомъ той е вълкъ?...

Не, нека се опомнимъ. Нека всички отворимъ очитѣ си и видимъ самата истина. Причината на злото сж разрушителнитѣ и противорелигиозни идеи, проповѣдвани навсѣкжде у насъ. Долу тия идеи! Нека живѣятъ съ тѣхъ тѣхнитѣ творци, а не да ни ги изпращатъ и насаждатъ, а тѣ да ловятъ риба въ мжтна вода. Лѣкътъ на злото е само

вѣрата, вѣрата и пакъ вѣрата въ Бога — чистата, идейната, кристална вѣра Христова! Напредъ съ тая вѣра! Напредъ съ Христа въ училище, въ семейство, въ общество! Само Христосъ издига човѣка въ безсмъртна ценностъ. Само Той влива смисълъ въ човѣшкия животъ. Само Неговото учение създава миръ и редъ въ душитѣ и въ общества. Само Христосъ е, Който сѣе всѣкжде любовь и безъ Когато човѣчеството е изгубено.

Бащи и майки, учители и държавници, не се лутайте, не губете време! Изгонения Христосъ отъ училище, семейство, общество, литература, животъ по-скоро върнете. Отворете широко вратитѣ за Него. Издигнете Неговиятъ кръстъ на всѣкжде. Нека неговиятъ ликъ, хуленъ и оплюванъ досега у насъ, на ново засияе въ всич-

ки учреждения и училища.

Майки, вие носите голѣма отговорностъ предъ Бога и обществото. Побързайте да въведете Христа въ семейството си. Издигнете Неговото знаме и подъ него застанете вие и децата Ви. Изхвърлете всички безбожническа литература отъ дома си, — тая убийца за крехкитѣ души, — и широко сдобийте децата си съ духовно четиво. Откъснете ги отъ разни партийни организации, които отъ малки имъ разбиватъ душитѣ и приведете ги въ християнскитѣ дружества, подъ знамето Христово. Сами вие съ своя мъжъ дайте примѣръ за това. Станете редовни и дѣйни членове въ християнскитѣ Братства. Само чрезъ християнска култура злото ще се изцѣри.

Архим. Ст. Абаджиевъ.

Причинитѣ за религиозното сектанство.

Въ една отъ последнитѣ книжки на сп. „Християнка“ единъ отъ абонатитѣ, като възхвалява редакцията за добротото редактиране на списанието, намира за добре да се пише въ него и за появяването и разпространението на религиозното сектанство у насъ.

Миналата година въ нѣколко броя на „Църковенъ вестникъ“ ние дадохме обстойна статия за сектанството у насъ. Тукъ ще се спремъ само на нѣкои отъ по-важнитѣ причини, които споредъ насъ и днесъ подпомагатъ на сектан-

ството да се разпространява и да трови душитѣ на нашето религиозно гражданско и селско население.

1. Слабото религиозно-нравствено съзнание и възпитание въ нашия народъ подпомага и улеснява разпространението на сектанството.

Историята на православната Църква ни дава достатъчно примѣри и доказателства, отъ които се вижда че арианството, манихейството и др. религиозни секти и ереси сж се появили въ ония времена, когато Църквата е била още до-

ста слаба и не е могла да се бори съ книжнината, а си е служила само съ живата рѣчь.

Днесъ не е така. Освенъ проповѣдта, имаме и пропаганда чрезъ печатното слово. Налага се дългъ на нашитѣ християнски семейства да подкрепятъ всѣка инициатива за пропаганда и борба противъ появилитѣ се у насъ секти и ереси. Родителитѣ първи трѣбва да работятъ за религиозното възпитание на децата си, а не да очакватъ това отъ училището, дето виждаме, че богоборството съ закони и правилници се поощрява и подкрепя.

Нашиятъ народъ е по душа възприемчивъ къмъ всичко ново и сензационно. Примѣри виждаме въ София много поразителни. Въ неделни дни събранията на теософитѣ, дъновиститѣ, адвентиститѣ и др. сектанти се посещаватъ не само отъ тѣхнитѣ последователи, но и отъ любители истински християни, които отиватъ по навикъ за разнообразие въ живота. Тази индиферентностъ раздвоява и разслабва душата на българина и той бърже се привързва къмъ новото учение, докато следъ време му става истински последователъ.

2. *Втората съществена причина е голѣмото политическо и обществено сектанство, което партиитѣ проповѣдватъ между народа* Това, което става въ политическия животъ на българина, пренася се и въ духовния му животъ. Ако сме създали толкова политически партии, защо да не създадемъ и нѣколко религиозни партии?

Богомилството не се ли яви въ времето на царъ Петра, когато държавата бѣше отслабнала отъ вътрешни борби и ежби. Дъновизмътъ, това глупаво и безнравствено учение на единъ маниякъ, не се ли появи въ единъ режимъ на анархия и политическо сектанство? Всички общественици днесъ се грижатъ да спасятъ държавата отъ напастъта на болшевизма, но тѣ не виждатъ, че този болшевизмъ е пусналъ коренитѣ си като истинско сектанско учение между учащата се младежъ, която не иска да върва въ Бога, но върва въ Маркса, Енгелса и Троцки!

3. *Като логическо послѣствие отъ посоченитѣ горе две причини ще трѣбва да подчертаемъ, че нашата държава и нашитѣ управници сж главнитѣ отговорни виновници за появяването и разпространяването на религиозното сектанство у насъ.*

Държааата и нашитѣ общественици трѣбва да подпомогнатъ усилията на нашата Църква въ борбата ѝ срещу сектитѣ и ереситѣ у насъ, а не по мними и неоснователни съображения и по нѣкаква висша политика да имъ даватъ морално и материално съдействие, да се затвърдяватъ тѣ у насъ. Какъ може сама Църквата да се бори съ враговетѣ и на държавата, които започватъ съ гонение на Бога и завършватъ съ гонение противъ царя?!

Ако имаме съзнателни граждани; ако имаме добри граждански закони; ако имаме редъ и дисциплина въ обществения

си животъ; ако имаме възпитание и религиозно-нравственъ животъ въ обществото, въ семейството и училището, не ще могатъ да виреятъ у насъ никакви религиозни сектански учения. Единъ слобоуменъ и изгубенъ маниакъ, като Дъновъ, не ще може да събира около себе си душевноболни и полуграмотни хора, които да заблуждава съ френологически предсказания и съ псевдорелигиозни и безнравствени проповѣди!

Ако въ София има още душевно пропаднали и изгубени граждани, дългъ се налага на държавата и обществото ни да пази отъ подобна зараза гражданитѣ изъ провинцията и въ селата.

За читателкитѣ и читателитѣ

на сп. „Християнка“, ксито иматъ деца, се налага съвещенъ дългъ да ги превъзпитаватъ въ духътъ на християнското учение; да ги възпитаватъ религиозно-нравствено и да ги предпазватъ отъ зло-вредното влияние на сектанството.

Нека ние, родителитѣ, първи се проникнемъ отъ своя християнски дългъ къмъ децата си; да започнемъ по-сериозно да гледаме на този важенъ въпросъ, защото върху християнското, нравствено българско семейство, могатъ да се съградятъ здравитѣ основи на държавния и общественъ животъ. Атеизмътъ и сектанството водятъ къмъ гибель народъ и държава!

Б. Н. Балкански.

ЛЮБ. БОБЕВСКИ.

Каинъ и Авелъ.

Адамъ и Ева заживѣли
Навѣнъ отъ райскитѣ предѣли,
Обречени на трудъ и потъ;
Утеха въ тежки си животъ
Съзрѣха тѣ въ обичѣта,
Едничка сила на свѣта.

Царица мощна, предъ която
Тѣ Божието име свято
Признаваха за по-високо;
За нея тѣ така жестоко
Изпатиха за своя грѣхъ
И срамъ всели се първивъ тѣхъ.

Станала Ева майка—и родила
Синъ и мълкомъ тя кърмила
Утробния човѣкъ пръвъ —

Каинъ,

Плодътъ до тоя часъ незнаенъ,

Що властникъ бждещъ станалъ
той,
Разтресе земния покой.

Последва Авелъ подиръ него,
Що пръвъ при себе Господъ
взе го,
Когато първа смъртъ земята
Видѣ убити братъ отъ брата
И отъ тсгава, та до днесъ,
Убийство грозно е на честъ!

Любовъ и злоба, вие дветѣ
Сте само равни съ вѣковетѣ,
Пружина вий сте на живота,
Едемъ сте вие и кивота
И въвъ война ще сте до вѣкъ,
Доде живѣе тукъ човѣкъ.

О, змиѡ — вѣчна ти измама,
 Що нѣмашъ свенъ, що нѣмашъ
 срама,
 Защо всели се ти вѣвъ Каинъ
 И потикъ даде му незнаенъ,
 Да смаже родния си братъ,
 Та изкопа срѣдъ рая адъ?

* * *

Живѣлъ съсъ бистра съвестъ
Авелъ,
Не бѣ постѣпка той направилъ,
Коя не искаше Небето —
Та чисто бѣше му сърдцето
И Божия всеблагъ гласъ
Владѣеше го всѣки часъ.

Надумаха се двата брата —
Две първи рожби на жената,
Отъ туй, което сж добили
Съ упоренъ трудъ и съ крепки
 сили,
На Бога жертва да дадатъ,
Та Нему съ туй да угодятъ!

Но Богъ имъ мислитъ четъше,
Еднакъвъ и къмъ двата бѣше:
Прие салтъ жертвата на Авелъ,
Че отъ сърце я бѣ направилъ...
Подбуди злото стари братъ,
Да стори грѣхъ чрезъ първа
ратъ.

Но съвестъта го тъй замъчи,
Че той отъ свойтъ се разлъчи
И хукна бѣгомъ по земята
Далечъ отъ трупа святъ на
брата,
Та въ кѣтче скрито нѣгде той
Да наиде щасте, миръ, покой.

Но съти въ мигъ — грѣхътъ
го гони,
А Богъ отъ свѣтли небосклони
Запита го: „Какво направи?“
А той отъ сълзи се задави
И каза: — „Боже, съгрѣшихъ,
Азъ брата си катъ звѣръ
убихъ!“ . . .

— „Съ кървавъ трудъ тукъ
ще живѣшъ
И много сълзи ще пролѣшъ;—
За подлото ти зло дѣяне
Това ти давамъ наказание:
Додѣ живѣшъ на свѣта,
Да те измжчва съвестята!“

И отъ тогава, та до днеска
Законъ и сждъ ни насъ не
стрѣска,
Отъ тѣхъ се всѣки лесно крие,
Но щомъ въ насъ съвестята
забие,
Отсжда ни безъ милостъ тя,
Че тя е Божи сждия.

Мнозина мислят, че до сега изпращаните квитанции по пощата сж за абонамента за „тая“ година, т. е. за III г. Нека се запомни, че годишнината на „Християнка“ не спада съ гражданската година. „Християнка“ започва своята годишнина от м. Априлъ. До сега сж изпращани квитанции по пощата само на неплатилите за I и II годишнина на „Християнка“. Тази е II книжка от III годишнина на „Християнка“. Следъ излизането на III книжка, ние ще изпратимъ по пощата квитанциите за абонамента за III годишнина.

При Тебе, о Боже*)!

Текстът отъ Б. С. Кимряновъ.

Музика — Добри Христовъ.

Бавно

1. При Те - бе о Бо - же, на - ми - ра - мъ у - гъ - ха и пъл - на пол

кръ - па за свой - та ду - ша При Те - бе азъ виж да - мъ е

дин - ствен - на стръ - ха, Всредъ об - ши - я ви - хъръ за - кри ла в'свѣ - та.

ви - хъръ за - кри - ла в'свѣ - та та

2. Край за посл. куплетъ

*) Изъ последното издание на Добри Христовъ подъ заглавие: „Литургия на Св. Ив. Златоуста“.

При Тебе, о Боже — намирамъ утѣха
И пълна подкрѣпа за своята душа!
При Тебе азъ виждамъ единствена стрѣха,
Всрѣдъ общия вихъръ — закрила въ свѣта!...

*

Предъ Твоята едничка Божествена воля,
Що свѣти въвъ всѣка безпомощна тварь!
Смиренъ на колѣне стоя и Те моля:
Да мога да нося азъ своя товаръ!...

*

И влаченъ неспирно съ вълнитѣ свѣтовни —
Забравихъ Те дълго, Създателю мой!
Безъ твоята помощъ — съ примамки лъжовни,
Живѣхъ и кжпахъ се въвъ мѣтни порой!...

*

Но днесъ съмъ при Тебе съсъ вѣра по-жива
Въвъ Твоята благость и въ Твоята мощъ!
Велики, о Боже, стори Ти да видя —
Завесата сдрана на тъмната нощъ.

Стариятъ замъкъ.

(Предание)

I.

Настъпваше вечеръ.

Въ стария замъкъ на графъ
Людвига фонъ-Щелингена трѣ-
скаво се приготвяваха за
традиционното есенно уго-
щение.

Всѣка година следъ приби-
ране на хранитѣ, прекипява-
не на новото вино, когато
по поженатитѣ ниви можеше
лесно и удобно да се гони ди-
веча, — графъ Людвигъ ка-
нѣше на гости съседнитѣ ба-
рони. Цѣлъ день той тичаше
съ гоститѣ по полетата и го-
ритѣ за дивечъ, а вечеръ въ
стария замъкъ се запалваха
огньовете и започваше шумно
угощение.

Графъ Людвигъ и неговитѣ
гости бѣха още на ловъ, ко-

гато въ замъка се запо-
чнаха домакинскитѣ грижи и
суети, Многобройната прислу-
га тичаше нагоре—надолу по
двата двора на замъка, вън-
шния и вътрешния, и сновѣше
по обширнитѣ, тъмни и хла-
дни покои на главното здание,
надъ което се издигаше охра-
нителната кула. Въ замъка при-
стигаха семействата на пока-
ненитѣ рицари: тѣхнитѣ жени,
деца и многобройна прислуга.
Трѣбваше всички да бждатъ
посрещнати, настанени въ о-
пределенитѣ имъ стаи, да имъ
се посочатъ умивалнитѣ отдѣ-
ления и да се даде на ново-
дошлитѣ горещъ конякъ предъ
ядене.

Всичко това създаваше го-

лѣма суета, безъ да се смѣтатъ самитѣ приготовления за трапезата.

Надошлитѣ гости, особено дамйтѣ, забелезаха и почнаха явно да осждаатъ безредицата, която царѣше въ това домакинство. Посрещането на гоститѣ ставаше лошо и безъ редъ, безъ разбиране на работата. Слугитѣ се суетѣха напразно, влизайки безъ нужда въ покоитѣ и своевременно нищо не можеха да направятъ. Допусната бѣше сѣщо и такава нетактичностъ, като напр. бѣха помѣстени въ една н сѣща стая две скарани баронеси. Тия безредици въ дома на графа всѣка година се увеличаваха. И ако да не уважаваха благородния и знаменитъ графъ Людвигъ, сѣседитѣ никога нѣмаше да помислятъ даже да надзърнатъ въ замѣка му.

За никого не бѣша тайна, кой е виновникътъ на това. Всички знаеха, че въ замѣка нѣмаше домакия, тъй като жената на графа, графиня Берта, бѣше „не отъ тоя свѣтъ“.

Тя прекарваше днитѣ и нощитѣ въ служба на околнитѣ бедни. Грижеше се за болнитѣ. Лѣкуваше ги, галѣше тѣхнитѣ дѣца, устройваше приюти за беднитѣ и бездомнитѣ, хранѣше ги, — а за домашнитѣ си работи, за собственото си домакинство нѣмаше време.

Околнитѣ бедни считаха графинята за светица и ѝ приписваха способностъ да прави чудеса. А въ познатитѣ кржгове, въ обществото на сѣседнитѣ херцози и барони, Берта наричаха просто упопо-

бѣркана . . . вещица. Нея я мразѣха и тя бѣше на подигравка. Графа Людвигъ считаша за твърде нещастенъ въ семейния животъ.

Последното бѣше съвършено вѣрно. Графътъ силно обичаше своята жена и искаше, щото тя всѣкога да бжде нераздѣлно отъ него и само него единичкия да обича. А между това графинята нерѣдко го оставяше за дълго време, и графътъ, като се безпокоеше и страхуваше за нея, напуста я очакваше, измѣчваше се и проклинаше беднитѣ, които му отнемаха жената. Всѣки день той ставаше все по-мраченъ и по-мраченъ, и носѣха се слухове че отъ тѣга той мислѣлъ да отиде съ кръstonосния походъ.

Тоя день, още преди гоститѣ да почнатъ да идватъ, графътъ каза на жена си да бжде непременно цѣлъ день дома и никжде да не отива. Но графинята, като го видѣ, че се е приготвилъ да отива на ловъ, засмѣ се и го попита:

— Ти отивашъ съ гоститѣ на ловъ?

— Да, — отговорилъ графътъ. — Ти знаешъ това. . .

— Ти убивашъ на ловъ диви и страшни глигани, — сериозно продължила графинята. Азъ сѣщо имамъ свои глигани: хорското страдание и бедностъ. Подобно на тебе, азъ вода своя борба. Защо ти ми отнемашъ и оржжието, и силата на духа, и свободата, и ме правишъ жалка и бездейна робиня?

Графътъ махна съ ржка и замина.

На лова той лудо препускаше своя арабски конь по полетата и между горитѣ, като искаше съ това да заглуши своето растеще безпокойство и умраза къмъ всичко околно. За свое очудване, той сега се убеждаваше, че неговата обичь къмъ жена му ражда тежка умраза къмъ другитѣ.

Това го безпокоеше, като необяснимо противоречие на живота. Но виновата за това той смѣташе жена си и си казваше, че неговата съвестъ трѣбва да бѣде спокойна, тъй като не е той причина за това. Сжщото му каза и капелантъ (домашниятъ католишки свещеникъ), предъ когото той призна своята мжка. . .

Ловътъ още не бѣше свършенъ, когато графътъ се извини предъ гоститѣ и бързо се завърна дома, за да провѣри дали всичко е въ редъ за угощението. Въ сжщность той бързаше да отиде въ замъка, за да узнае дома ли е графинята.

Вече се мръкваше! . . . Отъ къмъ планината се издигаха черни облаци, предвестяващи мълнии и бури.

II.

Въ главната зала на замъка силно горѣше грамадно огнище. Тона огнище бѣше тъй голѣмо, че поглѣщаше цѣлъ кубикъ дърва. Сега огнището горѣше много силно, та сѣкашъ имаше пожаръ въ стенитѣ на замъка. Червено отражение играеше по високитѣ стени и по тѣснитѣ прозорци. Слугитѣ бѣха послали дълга хубава маса срѣдъ залата, като изпърво се шегуваха помежду

си, а отпосле се скараха и почнаха да се биятъ. Въ тоя моментъ графътъ влѣзе и жестоко се разгнѣви на слугитѣ.

— Негодници! — извиха той съ високъ гласъ. Още днесъ ще бждете хвърлени въ помийния трапъ. Каква е тая безредица? Масата е безобразно покрита. . . Всичко накриво, небрежно. . . Откъде сте взели тая мжтилка намѣсто вино? Тя не е за гости! Кой я донесе тукъ, лениви твари! Ако човѣкъ не стои надъ главитѣ ви съ тояга, нищо нѣма да направите!

Той самъ поправи покривката върху масата и приближи столоветѣ. Следъ малко попита:

— А кжде е графинята? Върна ли се?

— Ваша свѣтлость, — отговорй Сенешалтъ (старшиятъ слуга), — графинята още не се е върнала.

Графътъ потръпна отъ мжка.

— Веднага изпатете да я търсятъ. Само по-скоро! Нека взематъ факли и да обхождатъ цѣлата околность! Вече вънъ нощта е настанала. . . Задъ вратата на замъка звѣрове реватъ и тѣлпи отъ всѣкакви негодници скитатъ. . . Богъ знае, какво може да стане съ нея. . .

Слугитѣ отидоха. Въ залата влезе маршалтъ (управителя) на замъка.

— Вече пристигнаха всички поканени, — докладва той. Време е да се започне угощението

— Още не се е завърнала графинята, каза графътъ.

Маршалтъ издигна рамене.

— Графинята ще се върне. А до това време ние можем да помолимъ баронеса фонъ Риттерсгеймъ да бжде домакиня, като най-стара отъ всички. . .

Графътъ мрачно замълча. Нему бѣше неприятно да мисли за гоститѣ. И даже му се искаше да изгони всичкитѣ заедно съ баронесата. Него го ядеше мъка отъ безплодното очакване и тревога за жената.

Въ тѣснитѣ прозорци свѣткаше мълнията. Задъ стениитѣ глухо трѣскаше гръмътъ и виеше вѣтътътъ. . .

— Къде е графинята? Защо тя до сега не се завръща? . .

III.

Веселата тълпа на натруфенитѣ дами и рицари напълни залата. Огнището, както порано, силно горѣше. По стениитѣ трептѣха и се колебаеха сѣнкитѣ отъ грамаднитѣ рогове на окаченитѣ по тѣхъ глигански глави. Гоститѣ запитваха графа за здравето на графинята, защо я нѣма и тихо помежду си пущаха сплетни за нея. Единъ даже пусна слухъ, че нѣкой си сарацинъ я открадналъ, минавайки презъ деня край замъка, и сега графътъ по неволя трѣбвало да отиде съ кръстоносния походъ, за да върне обратно жена си.

Графътъ помоли капелана да благослови трапезата, следъ това каза кратко приветствие къмъ гоститѣ и сега стоеше мълчаливъ, безъ да се докосне до винената чаша, като подпираше главата си съ ржка. Нему много му се искаше да изпѣди гоститѣ или, най-малко, самъ да се махне отъ тука.

Но той се удържаше. И само, когато още единъ пжтъ повика стражата и заповѣда да отидеи търси графинята, гласътъ му гнѣвно потрепера и той неволно тропна съ кракъ.

— Нещастникъ! — казваха помежду си гоститѣ. — Той не се помни отъ огорчение. .

— Но какво невежество отъ нейна страна: да побѣгне отъ гоститѣ Богъ знае къде се скита. . . . Какво пренебрежение къмъ насъ! . . .

— Кълна се, че повече кракътъ ми тукъ нѣма да стѣпи!

— И азъ сжшо. . .

— Тя се грижи за прокаженитѣ, угостява скитницитѣ и нищитѣ, а за насъ не иска и да знае. . .

— Светица! Умопобъркана!..

— При това и вещица! . . .

А между това грѣмотевицата все повече се усилваше. Свѣткавицитѣ все по-често и силно блѣщѣха въ прозорцитѣ. Грѣмътъ падаше съ своитѣ тежки удари направо надъ замъка и наедно съ ударитѣ на грѣма въ прозорцитѣ се чуваше глухо драскане и шумолене. Сѣкашъ отъ вѣнка се удряха о тѣхъ грамадни птици.

— Проклатие! — изеднажъ извика графъ Людвигъ, и хвърли своята чашта на пода.

— Гоститѣ се втурнаха къмъ него, за да го успокояватъ и утешаватъ.

— Проклатие на тая буря, — ревѣше той. Проклатие на вихѣра, на грѣма, проклатие на моето безпомощно, жалко незнание! . . . Азъ не зная где е тя и какво е станало съ нея, и никой не може да ми каже това. . . Върху ми нападатъ ло-

ши мисли и буквално като кучета вият надъ моята любовъ и щастие. Азъ не мога нито да пия, нито да се веселя, нито да бжда приятенъ на моитѣ драги гости, когато азъ не я виждамъ...

Въ тая минута се явиха нѣколцина отъ стражата, която търсѣше графинята.

— Е, какво?... какво?... — извика графѣтъ, като се устреми къмъ тѣхъ.

— Доведохте ли я? Намѣрихте ли я? Где е тя?

Но тѣ мълчаха съ наведени глави.

— Вие не я намѣрихте, лениви псета! — завика срещу тѣхъ съ гърмещъ гласъ графѣтъ. — Васъ ви домързя да я потърсите!.. Азъ ще ви извадя очитѣ, които не можахъ да я видятъ!.. Азъ ще отсека краката ви, съ които не искахте да попадните въ нейнитѣ вѣрни дири!.. Ще ви изскубя езицитѣ, които не можахъ да попитатъ хората, вѣтъра, мълнията, где е тя!.. Азъ ще ви затворя въ звѣринни кафези!.. Азъ ще ви убия!..

Той се втурна съ ножъ върху стражата и слугитѣ, но изеднажъ се спре вцепененъ. На вратата се показва жена въ бѣли дрехи съ разпусната коса, измокрено и разкъсано палто!..

Това бѣше графинята...

— Берта, Ти ли си? извика той.

Гнѣвътъ му веднага изчезна, и голѣма радостъ обхвана душата му.

— Ти си жива, ти отново си съ мене! — викаше той, отивайки къмъ нея съ разпрострени

ръце. — Дай, азъ ще те отнеся като малко дете на топло и свѣтло?

Ти си жива, ти си жива, — какво щастие!..

— Колко сте бедни, графиня! — извикаха гоститѣ, като се опимниха отъ неочаквано станалото. Какво ви се е случило?

— Азъ бѣхъ на дъжда, — разсѣено отговори Берта, и се обърна къмъ капелана:

— Отецъ, неможите ли да отидите при стария горски пазачъ—Земелъ? Той получи смъртоносна рана и, умирайки, иска да се причасти. Вие, разбира се, не знаете пжтя до него, но азъ съ удоволствие ще ви заведа ей сега тамъ...

— Ти си безъ умъ! — извика графѣтъ! — Сега въ такава време?... Знаешъ ли при кого ще водишъ досточтимия капеланъ? При крадецъ и мошеникъ!..

— Той е тежко боленъ... продължаваше Берта, не слушайки мжжа си. — Азъ ви твърде много моля, скъпи отче..

— На драго сърдце, дъще моя, — отговори капеланътъ. — Искамъ да кажа, че азъ съ удоволствие би отишълъ тамъ, въпреки адския грѣмъ и вихъръ, но, чини ми се, че е излишно тъй да се бърза. Азъ познавамъ старика Земелъ. Той е тъй силенъ и здравъ, че навѣрно, ще доживѣе до сутре. А следъ това, Богъ е милостивъ, и съвсемъ може да се поправи...

Берта печално наведе глава.

— Освободете ме, графиньо отъ домакинскитѣ грижи, — любезно смѣйки се, обърна се

къмъ нея старата баронеса фонъ-Риттерсгеймъ... — Много ми е тежко да домакинувамъ въ чужди домъ и по ми е приятно да бжда просто гостенка...

Берта не отговори и сѣкашъ даже незабелѣза обръщенията на тая почетна дама.

Съ по-раншния изморенъ и скърбенъ видъ тя издигна своя погледъ и каза на мъжа си:

— Поне бжди милостивъ и заповѣдай да пуснатъ въ оградата на замъка безподслоннитѣ пжтници. Тѣ стоятъ на тъмно при вратитѣ и съ сълзи молятъ, да имъ се позволи да се скриятъ отъ дъжда и грѣма.

— Пустнете ги! — заповѣда графътъ.

IV

Между пуснатитѣ въ оградата на замъка имаше и единъ трубадуръ (свирачъ). Съобщиха на графа за това, и той се разпореди да пуснатъ трубадуръ въ залата.

Високитѣ джбови врата се разтвориха. Влезе строенъ и красивъ младежъ въ тъмно пжтническо наметло съ своя монохордъ (струненъ инструментъ) на плещи. Младежътъ се ниско поклони на всички четири страни и пожела на присѣдстваващитѣ здравие и удоволствие.

— Изпѣй ни нѣкоя пѣсень, славни свирачо, — милостиво и нежно се обърна къмъ него графътъ: — Ние се теготимъ безъ музика.

— Изпѣй за пролѣтътъ и любовта! — почнаха да го молятъ дамитѣ.

— За честъ и вѣрность! —

предложиха отъ своя страна рицаритѣ.

— За предаността на дамитѣ — настояваха дамитѣ.

Трубадурътъ приготи монохорда, притисна ржка къмъ сърце и се обърна къмъ събранието съ следнитѣ думи:

— Азъ ще Ви изпѣя, каквото зная и умѣя. Слушайте ме, рицари и дами, благочестиви и видни! Докато вие тука гуляехте, задъ оградата скиташе старото, мрачно, болно човѣшко Тегло. То викаше, стѣнѣше и плачеше, молейки се за внимание и помощъ. Но вие не го чухте. Тогава Теглото се превърна на врана. То се удрѣше съ своитѣ желѣзни криле въ рѣшеткитѣ на вашитѣ прозорци. Но при шума на веселбата си вие не чухте нито крѣска на враната, нито шумолението на нейнитѣ криле. . . Теглото се превърна на мълния. Страшно се разнесоха надъ замъка трѣсцитѣ на грѣма. Силни свѣткавици заблѣстѣха предъ вашитѣ очи, но вие само се усмихвахте: стана ви весело, че се намирате на топло и спокойно, подъ защитата на здравитѣ стени на замака. И вие не чухтѣ Теглото. . . Но ето Теглото се обърна на пѣвецъ — трубадуръ. То съчини пѣсень за човѣшкитѣ страдания, и смѣло влезе съ тая пѣсень тукъ, въ вашия блѣстещъ кржгъ. . . И сега вие, искате — неискате, ще чуете Теглото.

Въ тѣлпата на гоститѣ се разнесе смѣтенъ ропотъ.

— За кикво ни говори той?

— Недоволно забелеза бабаронъ фонъ Швалбе. — Намъ

сж нужни пѣсни, а не пропо-
вѣди.

— Обърнете на него внима-
ние, — шепнѣше баронеса фонъ
Риттерсгеймъ на своята съ-
седка: — той има твърде стар-
чески видъ. . . Струва ми се,
че това не е младежъ. . .

— Запалете още факли! —
заповѣда графъ Людвигъ —
Гаснатъ ли или що става?
Защо е тъй тъмно?...

Въ залата, наистина, стана
по-тъмно. Съкашъ подъ та-
вана нависна грѣмотевиченъ
облакъ, влѣзналъ тукъ отъ
вънка.

Въ прозорцитѣ ясно блѣс-
на гължбова свѣткавица:

Трубадурътъ засвири на мо-
нохорда и следъ тово запѣ:

О, рицари блестящи! О, дами гор-
деливи!

Не свѣтла радостъ, — укоръ ви
носи моя гласъ,

Не чакайте отъ мене любовни
сладки пѣсни;

Печална, тжжна пѣсень ще пѣя
днесъ предъ васъ.

*

За страсть, за тъмна ревностъ,
за плачъ по женски устни,

За ласки сладкодумни — ще пѣятъ
други вамъ. . .

Ще пѣя азъ за скърби... за пла-
чове безшумни, —

За писъци на гладни азъ пѣсень
ще ви дамъ.

*

Събрани тукъ, охолни, срѣдъ ви-
нени морета

Копнейте вий за ласки. за ра-
достъ и любовъ. . .

Въ главитѣ ви да вбиа като съ
чукъ азъ искамъ днеска,

Че вие позорите свещений кръстъ
Христовъ!

* * *

Надъ тихи долини въ скалисти
пжтеки

Азъ видѣхъ въ нощъ черна, азъ
видѣхъ въ бѣлъ день,

Пригърбени хора съ угаснали
взори —

Нешастици клетки съсъ духъ съ-
крушень.

*

Вървѣха тѣ тихо, вѣвъ сълзи
облѣни,

Не въ сълзи, а въ кърви, се кж-
пѣха тѣ...

Вънъ плачове, мжки, а тука гуляи...

Вънъ плачъ, а тукъ вино! О Боже,
Христе!

*

О, рицари горди! Дѣца на виното,
Азъ влѣхъ ви въ душитъ отро-
вень нектаръ:

Вѣвъ вашата съвестъ, заспала
дълбоко,

Азъ искамъ да пламне душевенъ
пожаръ. . .

Гоститѣ слушаха трубадура
съ растеще очудване и без-

покойство. Едновременно съ
пѣсеньта на трубадура въ за-

лата ставаше по-тъмно и по-
тъмно, а въ сгѣстяващата се

мъгла чудно се измѣняваше
неговиятъ видъ. Отъ строенъ

и красивъ младежъ той предъ
очитѣ на всички се превръ-

щаше на прегърбенъ старецъ-
просякъ въ скжсани парцали

и съ торба на гърбъ... И ко-
гато прозвучаха последнитѣ

думи на пѣсеньта и се въз-
цари тишина, всички стоеха

вцепенени, не вѣрвайки на
своитѣ очи.

Изеднажъ се разнесе гро-
зенъ плачъ на изплашена

дама:

— Страшно ми е!... Тъмно
ми е!... Умирамъ!...

Графъ Людвигъ скочи отъ мѣстото си.

— Лъжецъ! Негодяй! Изхвърлете го вънъ!..

— Това е призракъ, видение!... викаха гоститѣ.

— Да загине сатаната! — тържествено съ гласъ на проклѣтие извика капеланътъ.

Рицаритѣ извадиха мечоветѣ си и съ викъ се нахвърлиха върху страшния старикъ. Но той израстна въ тъмата въ грамадно парцаливо чудовище, издигна се надъ тѣхнитѣ глави подобно на грамадна черна птица, и изчезна...

И изеднажъ стана по-свѣтло.

— Какъвъ зловещъ призракъ! — говорѣха развълнуванитѣ гости.

Рицаритѣ гнѣвно махаха съ мечоветѣ си. Женитѣ плачеха. Графъ Людвигъ заповѣдва да се запалятъ колкото се може повече свещи и факли, за да се разгони спусналата се навсѣкжде, като димъ, тъма.

— Какво става съ васъ, рицари и дами? — извика графиня Берта. — Защо е тоя страхъ? Какво ви уплаши? Бедниятъ просякъ ли?... Срещу кого вие издигнахте мечове? Срещу скръбъта, нищетата! Нима вие никакъ не сте срещали такива нещастници?... Защо наричате видение живата действителностъ?... Снемете вашитѣ ножове. Погледнете: азъ нѣмамъ нито мечъ, нито друго оръжие, но за мене не е страшенъ тоя беденъ и печаленъ трубадуръ...

Но изплашенитѣ гости не внимаваха на думитѣ на графинята. Въ грамадната зала глухо гъмжеха развълнувани-

тѣ гласове. Чашитѣ бѣха забравени, ястиетата изоставени. Всички бѣха станали отъ мѣстата си и се блъскаха въ безредна тълпа, не знаейки какво да предприематъ. Пламъкътъ на огнището бѣше изгосналъ, и подъ тавана, и изъ кюшетата се люшкаха страшни черни сѣнки, заплашващи да погълнатъ всичко наоколо.

— Братя! — разнесе се глухъ гласъ.

Всички се обърнаха къмъ тоя гласъ. Въ края на масата, на издигнатото мѣсто се виждаше високата, тъмна фигура на свещеника, която се представяше черна на червения фонъ на огненото отражение. На противоположната стена се издигаше грамадната, трептяща негова сѣнка въ конусообразенъ капишонъ.

— Не знаехъ азъ, братя, извика той, — че въ събрание то на благочестивитѣ християни сега ще вземе участие самъ сатаната. И поради това азъ благословихъ вашето угощение. Но азъ вземамъ назадъ своето благословение. Между васъ е свилъ гнѣздо владетелътъ на ада. Вашето събрание е осквернено отъ него и, проклевайки го, азъ проклевамъ вашето угощение!...

Той се загърна въ своя капишонъ и излезе.

Смущението средъ гоститѣ още повече се увеличи. За угощението не можеше и да се мисли. Единъ следъ други рицаритѣ и женитѣ имъ се приближаваха къмъ графъ Людвигъ, вземаха си сбогомъ и се извиняваха, че повече не могатъ да стѣятъ въ замъка.

— Тя извика това видение
— тихичко говориха тѣ, клатейки глава къмъ бледната Берта. — Вещица!...

— Вещица! — сѣкашъ се
откликваше ехо нейде подъ

тавана.

Пламъкътъ на огнището,
както по-рано, горѣше; въ жглищата, както по-рано, сѣнките
танцуваха своята адска игра.
(Продължава)

Семейно-педагогически отдѣлъ.

Апологетически беседи.

Що е религия?

Синътъ. Татко, ти си учител и знамъ, че ще бждешъ тѣй добъръ, да ми обяснишъ — *що е религия?* Струва ми се, че и азъ самъ правилно я схващамъ, но желая да чуя и твоитѣ обяснения.

Бащата. До днесъ за религията е писано толкова много, че едва ли има другъ въпросъ, по който да е писано толкова. Гледищата на разнитѣ учени по този въпросъ се различаватъ, защото и гледнитѣ точки на тѣзи учени сж различни. Най-правилно би било, ако за разяснение на въпроса се обърнемъ къмъ опитното съзнание на човѣка. Най-характернитѣ белези на религията бихме могли да намѣримъ, ако подиримъ и разучимъ, какъ хората сж гледали на религията или какво хората сж смѣтали за съществено въ религията въ разнитѣ времена и въ разнитѣ религии.

Синътъ. Значи, ще трѣбва да видимъ, каква дефиниция (опредѣление) сж давали на думата *религия* разни древни видни умове.

Бащата. Да. Важно е да се знае и произходътъ на самата дума „*религия*“, защото въ дълбината на всѣко човѣшко понятие има дълбокъ смисълъ.

Общо се приема, че думата *религия* въ всички културни страни означава едно определено *отношение между Бога и хората*. Римскиятъ древенъ ораторъ Цицеронъ казва, че думата религия произлиза отъ глагола *relegere*, който значи *прочитамъ отново*. Цицеронъ съ това си обяснение иска да каже, че човѣкъ е длъженъ да спазва точно онѣзи молитви, пѣсни и пр., които съставятъ богослужението. Но Цицеронъ не е попадналъ на пълното и истинско значение на думата „*религия*“. *Лактакций*, църковенъ писателъ на древносттата, извежда тази дума отъ глагола *religere*, като казва, че същността на религията се състои въ това, че човѣкъ се чувствува принуденъ да служи Богу, — че човѣкъ се чувствува *обвързанъ* съ невидими връзки, които го тласкатъ къмъ върховния Първоизворъ на битието, къмъ Бога. Това

схващане приема и великият писател, философ и църковен отец, Августинъ.

Синътъ. Така чувствавамъ и азъ въ себе си. Нѣщо ме влачи къмъ Бога и, значи, въ този мой стремежъ къмъ най-висшето Сжщество, се криятъ коренитѣ на моя религиозенъ животъ.

Бащата. Има нѣщо въ човѣшката душа, общо за всички хора, отъ всички народности и религии — това е естественото влечение на душата къмъ нѣкакво Висше Сжщество. Не е важно, какъ хората сж наричали и какъ наричатъ това Сжщество. Едни сж Го наричали *Деусъ*, други *Феосъ*, трети *Дийо*, четвърти *Готъ*, пети *Богъ* и т. н. Като започнешъ отъ древния човѣкъ, който е слагалъ близу единъ до други два огромни каменни блока и върху тѣхъ е слагалъ трети такъвъ блокъ (това сж т. нареченитѣ въ науката долами) и върху тѣзи камъни е принасялъ жетви Богу и свършилъ съ културния човѣкъ на днешното време, всички духовно уравновесени хора сж чувствували и чувствуватъ нужда да почитатъ Висшето Сжщество въ всемира. Грѣшката на много древни религии е, че хората не могли да схващатъ, че *върховното Сжщество е едно*, а почитали много богове.

Синътъ. Наистина, дори странно ми се вижда, какъ древнитѣ грѣци, които имаха такава висока култура, такива изящни монументални сгради, такива красиви статуи — сж могли да вѣрватъ въ много богове.

Бащата. Но и между тѣхъ е имало хора, които сж се издигнали до мисълта, че Богъ е единъ и че Той е справедливъ. Тѣзи хора сж били подъ влиянието на вѣхозавѣтната религия на юдейтѣ.

Синътъ. А отгдето юдейтѣ сж могли да се издигнатъ до такива правилни схващания за Бога?

Бащата. Тукъ вече идваме на въпроса за откровението Божие. Ако има Богъ, ако Богъ е благъ, разуменъ и всемогъщъ, може ли Той да не се открие на хората?

Синътъ. Та тукъ е, струва ми се най-важното, татко. Има ли Богъ? Кои сж доказателствата за Неговото сжществуване?

Бащата. Този въпросъ, синко, е сложенъ и труденъ. Ти навѣрно си се замислювалъ нѣкога върху въпроса за ограничеността на всѣко човѣшко познание, а колко много искаме ние да знаемъ. Има хора, които цѣлия си животъ сж посвещавали да разучватъ известенъ въпросъ и се пакъ въ края на крайщата узнаватъ истината на половина. Ти си училъ химия, училъ си физика. Ти знаешъ доста много закони на материалното битие. Но, кажи ми, мислил ли си нѣкога, какво е това нѣщо, което наричаме материя? Що е това сила? Може ли материята да се дѣли до безкрайностъ? Може ли да се увеличава до безкрайностъ? Виждашъ — тукъ умътъ спира да работи. Ти си гледалъ звѣздното небе. Колко е то дълбоко,

необятно. Каква тъмна бездна! Представи си това небе, този всемиръ два пѣти по голѣмъ. Това е възможно, нали? Представи си го четворно по-голѣмъ. Опитай се да увеличавашъ увеличения по този начинъ всемиръ до безконечностъ и ще ти се завие свѣтъ. Ще се осѣтишъ слабъ, мъничекъ, нищоженъ. Представи си сега, каква ще да е онази висша Сила, онзи Разумъ, Които е създалъ това небе, този всемиръ.

Синътъ. Вѣрно, татко. Небето винаги ми е напомвало за величието Божие, отъ него лъха, бихъ казалъ, симфонията на безкрайността. . .

Бащата. Човѣшкиятъ умъ никога не е преставалъ да обсъжда въпроса за невидимия Богъ, Който не може да не съществува. Има обаче, хора, които не сж могли да обхванатъ, правилно да обхванатъ всичката дълбина на този въпросъ. *Атеиститъ* — отричатъ че има Богъ, но за тѣхъ остава една голѣма загадка: самото битие, красиво, безбрежното, разумното, целесъобразното битие стои предъ тѣхъ като една голѣма въпросителна. Тѣ казватъ: „*свѣтътъ е въченъ*“, но тѣзи думи само хвъргатъ покривало върху зѣещия въпросъ, а подъ покривалото въпросътъ си остава неразрешенъ. Сжщото важи и за онѣзи хора, които не признаватъ, че съществува душа — *материалиститъ*. Наистина науката днесъ е отхвърлила материализма; той, който едно време бѣше проповѣдванъ отъ хората на нау-

ката, днесъ се поддържа само отъ социалиститъ и тѣ биха го захвърлили, но не могатъ да направятъ това, защото тѣхната наука (учението на евреина Марксъ) е изградено върху материализма и безъ него тя не може да съществува. Има и друго едно философско течение, което не признава Бога: това е т. н. *пантеизъмъ*. Пантеиститъ приематъ, че всичко въ вселената, вземено въ своята съвкупностъ, представля едно вѣчно нѣщо: богъ. Душа, материя, сили — всичко това се постоянно проявява като — хора, камъни, скали, слънца, бури и пр. Споредъ пантеизма битието е единъ божественъ океанъ, а всѣки човѣкъ е нѣщо като мѣхурчетата на този океанъ; мѣхурчетата идватъ и изчезватъ, но океанътъ си е вѣченъ. Това учение е поетично, но неразумно. Всемирътъ билъ богъ; но какъвъ е този богъ, който е мъгълъ да създаде всемира, т. е. — да даде битие на себе си, а не може да проумѣе себе си; най съзнателнитъ частички на този богъ-свѣтъ сж хората, а кой отъ насъ може да каже, че проумѣва цѣлия всемиръ? Какъвъ е този богъ, който е почти винаги полусъзнателенъ, който може да презира себе си, който се ражда въ своята смъртъ и умира въ своето раждане¹⁾; какъвъ е този богъ-свѣтъ, който ту съ-

*) Като се роди човѣкъ, той се отдѣля отъ бога-свѣтъ и чрезъ рождението на хората богътъ-свѣтъ се разлага, умира; когато хората умиратъ и се връщатъ въ стихията на бога, този богъ-свѣтъ се възражда.

знава, че не се знае, ту не съзнава, кога се е познал; — който е всичко и често, въ несъзнателнитѣ минути на своето битие, желае да е нищо; какъвъ е този богъ, който е несъзнателенъ докато е цѣлъ и се съзнава тогава, когато се саморазлага. Има и други видъ полубезбожие това е т. н. *деизъмъ*. Деисти днесъ има доста. Деизъмътъ учи, че Богъ създалъ съѣта, но следъ като поставилъ въ движение механизма на всемира, Богъ се оттеглилъ и вече не мисли за всемира.

Синътъ Та нима е възможно да има такъвъ Богъ? Или има Богъ и Той е пъленъ съ любовъ къмъ Своео творение и, значи, продължава като добъръ баща, да го ръководи, или нѣма никакъвъ Богъ. А безъ Богъ мжчно бихме могли да обяснимъ произхода на всемира. Вѣчно кржговръщение, казватъ обикновено; всемирътъ съ своето вѣчно кржговръщение билъ вѣченъ и нѣма нито има нужда да има начало. А азъ си спомнямъ, челъ бѣхъ нѣкъдѣ, че още Св. Василий Велики запиталъ единъ такъвъ философъ:

— Можешъ ли ми начерта кржгъ?

— Мога! Отговорилъ философътъ.

— Добре, но внимавай, споредъ твоео учение трѣбва да ми начертаешъ кржгъ, безъ да почвашъ отъ никъдѣ.

Философътъ се видѣлъ принуденъ да признае, че всичко въ всемира, пъкъ и самиятъ всемиръ, трѣбва да си има своето начало.

Бащата. И тъй, синко, виждашъ, че Богъ трѣбва да има. Нѣкои искатъ да докажатъ, че нѣма Богъ — но тѣ не могатъ да докажатъ това. Въ края на краищата тѣ доказватъ само, че сме слаби да отречемъ Бога. И това е правото. Бога не можемъ и да докажемъ нагледно, тъй нагледно, както можемъ да докажемъ напр. съществуването на който и да е физически законъ. Както ти казахъ, причината на това се крие въ ограничеността на нашия земенъ разумъ.

Синътъ. Не ми е съвсѣмъ ясно това, татко.

Бащата. Ще ти приведа примѣръ. Ние сме творение и Богъ трѣбва да е Творецътъ. Между Него и насъ има граматна разлика, много по-голяма отъ тази, каквато има между часовникаря и часовника, между инженера и машината, между художника и една негова картина. Може ли телеграфното езиче или телефонната пластинка, които предаватъ мисълта на човѣка, да схванатъ самия човѣкъ? Тѣ сж безъ душа и безъ умъ, а човѣкътъ е съ душа и съ умъ, Размисли сега за насъ и за Бога. Богъ е непространственъ. Той не може да е съ тѣло. защото материята може да се дѣли и, значи, да се разлага; ако Богъ бѣше съ тѣло, Той би умрѣлъ. Той не би билъ вѣченъ. Богъ е висше *съзнание*, висша недѣлима *сила*, висшъ единенъ *умъ*, висша недѣлима *воля*. А ние сме съ ограничено съзнание, ограниченъ умъ и ограничена воля (макаръ че тя е свободна),

освенъ това ние сме съ **тѣло**. Тѣлото е нашата тъмница, нашата верига, вуалътъ, който прибулва нашитѣ души. Тѣлото ни пречи да проумѣемъ напълно това, що е безтѣлесно, — това, което е извънъ пространството и времето. Въ природата има нѣща, които ние едва долавяме, че не съществуватъ нито въ времето нито въ пространството. Напр. т. нареченитѣ *отношения*. Тукъ спадатъ и понятията, красиво, голѣмо, малкото и пр. Ти, напр., сравнявашъ две топки и намирашъ, че едната е два пжти по-голѣма отъ другата. Въ дѣйствителностъ това съотнасяне (отношение между дветѣ топки) съществува само въ твоя умъ, въ твоето съзнание; въ природата тѣзи две топки си съществуватъ просто *една край друга*, и ако нѣма човѣшко съзнание, което да ги сравни, нѣма да се почувствува отъ никого тѣхното съотношение. Същото важи и за истинното и лъжовното, за красивото и за грозното и пр. Ако ние мжно проумѣваме това, което е предъ насъ, материалното, колко по-трудно е да почнемъ да мислимъ за *реалностъ, която е извънъ пространството*! Ние знаемъ, че съзнанието, чувството, волята и пр., сж извънъ пространството и не могатъ да се измѣрватъ съ метъръ, но трудно дори невъзможно ние е да си представимъ, какъ тѣй нашата душа може да съществува *никогдѣ*, хемъ да съществува, хемъ да е *никогдѣ*.

Синътъ. Вѣрно, татко, как-

ва мисль, какви духовни подвизи сж нуждни, за да достигне човекъ поне донѣкъ дѣ до една що гѣде вѣрна и научна представа за душата.

Бащата. А за Бога, синко, виждашъ, колко трудно е да се мисли, да се доказва. Чувствуваме, че Богъ е надъ насъ, въ насъ, край насъ, осѣщаме Го тѣй, както слѣпецътъ чувствува че има слънце, когато въ топълъ юнски день слънчевитѣ лжчи горятъ лицето му, но когато единъ отъ нашитѣ другари-слѣпци каже: „Посочи ми слънцето, ако не го видя не вѣрвамъ че съществува“, не ни остава друго, освѣнъ да му припомнимъ, че той е слѣпъ, а слънцето е високо и не се стига съ ржцѣ, за да бжде пипнато.

Се пакъ, сине, хората сж мислили и измислили много доказателства за Божието съществуване, но единъ день, когато ги научишъ, ще видишъ, че надъ всички тѣхъ стои доказателството на сърдцето.

Синътъ. Кои сж тѣзи доказателства, татко?

Бащата: Ще ти ги разкажа други пжтъ. Сега погледни нагоре. Какъ неусѣтно се свечери. Небесниятъ сводъ е обсипанъ съ безбройни ярки звезди и звездици. Азъ предпочатамъ да мълча въ таква нощи. Небето говори така убѣдително и така красиво, че всѣка човѣшка дума ми се струва като празенъ шумъ посрѣдъ божественно-красива симфония.

Синътъ. Вѣрно. Каква | ду-

ша имашъ, татко. Азъ винаги съмъ си прѣдставлялъ такива голѣмитѣ хора, хората на ми-

сълъта, на чувството и на волята.

Гш.

(Следва).

Станимиръ Ст. Станимировъ.

Бележити български светии

Преподобни Ромилъ Бдински.

*Преподобни Ромилъ Бдински**) се е родилъ най-късно въ началото на втората четвъртъ на XIV вѣкъ (1326 — 1330 година). Кръстното му име е било *Руско*. Това име е чисто българско и заради това не е твърде лесно да се разбере, защо въ пространното житие на преподобни Ромила, написано, може би, въ самото начало на последната четвъртъ на XIV вѣкъ (1375—1376 година) отъ ученика му монаха Григория, се казва, че майката на преподобния била българка, а баща му — *грѣкъ*. Твърде възмъжно, че бащата на преподобни Ромила е нареченъ *грѣкъ* не за туй, защото той и по рождение е билъ *грѣкъ*, а защото е билъ привърженикъ на *грѣцката* партия въ *Видинъ*. Както е известно, *Иванъ Александъръ*, за да запази *търновския* престолъ за по-малкия си синъ *Ивана Шишмана*, роденъ отъ втората му жена — *еврейка*, наречена въ светото кръщение *Тесдора*, отдѣлилъ западната частъ отъ българското царство (*Видинската областъ*)

и, още докато билъ живъ (въ 1355 година) я далъ на по-стария си синъ *Ивана Срацимира*, роденъ отъ първата му жена — *влахкия*, която той затворилъ въ манастиръ, като съ сила я накаралъ да стане монахиня. За столица на това царство билъ опредѣленъ *града Видинъ*. Истина е, че докато билъ живъ *Иванъ Александъръ*, *Иванъ Срацимиръ* се отнасялъ къмъ него съ синовно почитание, ала не помалко истина е, че между двамата братя — царски синове — съществувала непримирима умраза. Много естествено е заради това да допуснемъ, че още докато билъ живъ *Иванъ Александъръ*, *Иванъ Срацимиръ* е правилъ всички приготовления съвършено да се отдѣли отъ братя си тутакси подиръ смъртъта на баща си. Въ църковно отношение *Видинското* царство зависѣло отъ *Търновския* патриархъ. *Иванъ Срацимиръ*, нѣколко години следъ смъртъта на баща си, а именно въ 1381 година, за да изтъкне умразата си къмъ братя си *Шишмана*, се отказалъ отъ *Търновския* патриархъ и въ църковно отношение подчинилъ царството си подъ властъта на *Цариградския* патриархъ. Разбира се, че за да извърши това безпрепятствено отъ страна на народа, който

*) Разказано по пространното житие на Преподобни Ромила, написано отъ монаха Григория, ученикъ на преподобния, а напечатано отъ П. Сырку въ „Памятники древней письменности и искусства“ т. 136. Спб. 1900.

за свой свещеноначалникъ признавалъ Търновския патриархъ, Срацимиръ билъ длъженъ заблаговременно да приготи народа си. И ето че той още преди смъртта на баща си захваналъ да организира въ царството си „гръцка партия“ и въ това ималъ успѣхъ: по въпроса за зависимостта на православната българска църква въ Видинското царство народътъ се раздѣлил на две — *гърци* (привърженици на подчинението на църквата въ Видинското царство подъ властта на Цариградския *гръцки* патриархъ) и „*българи*“ (привърженици на подчинението на църквата въ Видинското царство подъ властта на Търновския *български* патриархъ). Подобно печално явление въ живота на благочестивия нашъ народъ ние знаемъ и въ по-новитѣ времена. Така, напр., бѣше презъ шестдесетитѣ и седемдесеттѣ години, т. е. презъ време на българо-гръцката борба за отдѣлна и независима отъ Цариградския гръцки патриархъ българска Църква, когато мнозина българи дори и въ северна България, дето никога гърци не е имало, се гърчеха; така бѣше и до недавна (до освободителната война 1912 — 1913 г.) въ Македония, дето нѣкои българи и следъ създаването на българската Екзархия продължаваха да признаватъ Цариградския гръцки патриархъ за свой свещеноначалникъ и се наричаха „патриархисти“, „гръкомани“, безъ да сж гърци и безъ даже да знаеха да говорятъ или да разбиратъ гръцки езикъ. Отъ

тази забележка въ житието на преп. Ромила ние най-нагледно виждаме, колко много е вредно несъгласието, размислието, раздѣлата въ възгледитѣ и убежденията, както изобщо между човѣцитѣ, тъй и частно и особно между членоватѣ на едно и сжщо семейство. Но въ сжщото време пъкъ виждаме, какви примѣрни майки сж били и нашитѣ прабаби — българки, които като зеницата на окоето си, пазѣли българската си народност. Благочестивата майка на преп. Ромила, за да бжде истинска майка — възпитателка на сина си, не пожалила личното си спокойствие въ семейството си, не отстъпила на незаконното искане на съпруга си да признае Цариградския патриархъ за свещеноначалникъ на българската Църква въ видинско; а съ свойственото на българката благоразумие, като въ всичко друго запазвала пълно съгласие съ съпруга си, съумѣла да запази и хубавото си народно име *българка*, и мжжъ и любовъ въ семейството да поддържа, и даже, въ това не бива да се съмняваме, обичния си синъ Руско да възпита, като истински българинъ, съ чисто български мисли и убеждения.

Градътъ Видинъ по онова време, още преди провъзгласяването му за столица на Видинското българско царство отъ *Ивана Срацимира*, който царувалъ отъ 1355 до 1396 г., билъ голѣмъ български градъ съ доста църкви и дори съ добро училище. Ние не знаемъ почти нищо за

сждбата на това училище, но не бива да се съмняваме, че и то, както и другитѣ тогавашни български училища, е давало образование върху здрава религиозна основа. — Благочестивитѣ родители на преп. Ромила, ако и да били хора не твърде състоятелни, като забележили голѣмитѣ умствени способности на сина си, дали го да се учи въ Видинското училище. И тука малкият Руско се отличавалъ отъ другаритѣ си по добритѣ си качества: той отбѣгвалъ отъ шумнитѣ детски игри, помагалъ на другаритѣ си въ училищнитѣ имѣ занятия, като съ готовност имѣ обяснявалъ онова, което тѣ не разбирали. При това той винаги си оставалъ скромненъ и, помагайки на другаритѣ си, той смѣталъ, че изпълнява своя дългъ къмъ тѣхъ, та нито се гордѣялъ, съ по-добритѣ си познания, нито допускалъ на другаритѣ си да му благодарятъ. Но и за тѣзи свои трудове, както и за отличнитѣ си успѣхи, той получилъ припадащата му се награда. Въ онова време имало обичай въ края на всѣка учебна година и особно пъкъ при свършването на училище, ученицитѣ да се изпитватъ публично. Изпитванъ билъ и малкият Руско. Зарадвани отъ отличнитѣ му отговори на всички зададени му въпроси, не само учителтъ му и съученицитѣ му, а и множеството граждани, които присѣдствували на изпита, публично похвалили отличниятъ и скромненъ ученикъ — малкия Руско. Това, несъмнено е било една заслужена награда и за благо-

честивата майка на Руско, която видѣла, какви отлични плодове дали неуморимитѣ и трудове за добрата отхрана и доброто възпитание на сина ѝ. Всѣка майка, милѣйки за щастието на сина си, желае, щомъ като поотрасне той, да го задоми. Неправила изключение отъ това общо правило и майката на Руско. Но самъ Руско нѣмалъ наклоностъ къмъ семеенъ животъ. Той предпочиталъ строгитѣ подвижнически трудове и грижитѣ за спасението на душата си и решилъ да стане монахъ. Обичайки и почитайки родителитѣ си, Руско не искалъ да ги наскърби, като имѣ заяви, че не може да изпълни желанието имъ — не желай да се задоми. А предполагайки, че тѣ ще се възпротивятъ на желанието му да постѣпи въ манастиръ, решилъ, безъ да безпокои родителитѣ си съ обяснения на нежеланието да се задоми и безъ да предизвика забраната имъ да постѣпи въ манастиря, тайно да напусне родителския си домъ. И изпълнилъ решението си. Въ видинско по онова време имало доста манастири; но младиятъ Руско, като се боялъ, че въ тѣхъ родителитѣ му лесно ще го намѣрятъ, не постѣпилъ въ никой отъ тѣзи манастири, а отишълъ чакъ въ Търново и тамъ постѣпилъ въ манастиря, *Св. Богородица*, който се наричалъ *Одигитрия* (*Пжтеводителница*) и се намиралъ въ околността на Търново, въ гористата мѣстностъ, която поради многото манастири въ нея, се наричала, а и сега още се нарича, „Св. Гора“. (Слѣдва)

Достойно есть.

А.Н.Струмского

Умеренно

р. До-стой но есть я-ко во ис-тин-ну

бла-жи-ти Тя бо-го-ро-д-цу, При-сно-бла-

жен-гну-ю и Пре-не-по-ро-ч-ну-ю и Ма-терь

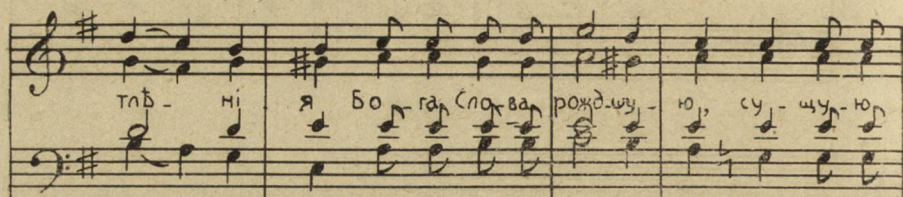
и Ма

Бо-га Бо-га на-ше-го, бр-гар

терь Бо га

на-ше-го; Чест-н-ви-шу-ю Хел-ру-ви-и

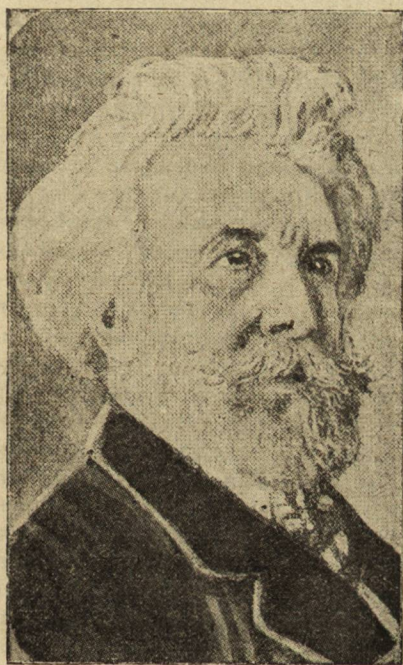
Бо-га на-ше-го

Погрѣшно на нѣкои абонати на „Християнка“ сж прашани по две книжки отъ всѣкой брой и такива абонати не сж повърнали едната. Предупреждаваме ги, че въ такъв случай ние ще ги считаме абонати за две течения и ще диримъ абонамента за тѣхъ. Иначе, трѣбва да ни се повърне едната книжка, за да поправимъ грѣшката.

Б Е Л Е Ж К И.

Поминалъ се е въ Париж великият астрономъ, философъ и математикъ Камилъ Фламарионъ. Той е известенъ съ своитѣ научни трудове, а сжщо и като силно вѣрующъ човѣкъ. Много е поработилъ той за изучаване на „неизвестното“.

Браковетъ въ Русия. Въ царството на „червения звѣръ“ стотини хиляди деца скитатъ немилли-недраги и властта се виж-

дала вече въ чудо. Коя е причината и на това зло? Причината и на това зло, както и на всички злини въ съветската република е безбожието. На човѣшкия животъ се гледа не като на ценностъ отъ духовенъ и високъ характеръ. Бракътъ тамъ вече не е таинство, не е сериозенъ актъ отъ първостепенно социално — културно значение.

Ония, които желаятъ да встѣпватъ въ бракъ, се явяватъ съ двама свидетели при мѣстното брачно бюро. Чиновникътъ изпълва единъ въпросникъ съ 5—6 въпроси: име, презиме и професия, Запитва: Колко пжти сте се женили? Какъ обичате: жената да носи името на мъжа си, или мъжа това на жена си, и бракосъчетанието е свършено. Разноски — една рубла. Разводътъ става още полесно. Той може да настѣпи на следващата седмица стига една отъ странитѣ да намѣри нѣкакъвъ предлогъ. Разносикитѣ около развода сж . . . три рубли.

Синодалната Библия. Мнозина запитватъ какво става съ синодалната Библия. Много закъснѣло отпечатването и! — Нека не се забравя, че въ сегашно време отпечатването на Библията не е лесна работа. Колко милиони само е платено за хартия, която възлиза на нѣколко вогона. По-

едно време хартията се бѣше привършила и трѣбваше да се поръчва сѣщото качество въ самата фабрика. А това много забави. Сега вече цѣлата Библия е стеритипирана и отпечатването бързо върви. Ние се надѣваме, че презъ есенята тя ще бѣде готова.

Се сжжитѣ факти Въ една отъ книжкитѣ на „Християнка“, год. I, ние сподѣлихме впечатленията си по въпроса, кои членове на нашето общество най-добре посрещатъ всѣка религиозна инициатива и материално я поддрѣпватъ. Тогава казахие, че Братството на „Бѣлия Кръсть“ въ своитѣ духовни — мисионерски излети е посрещано най-добре и подкрепвано отъ еснафа и бедното население. И сега желаемъ да подчертаемъ сжщото. Както знаятъ вече читателитѣ, нѣколко групи отъ Братството сж прѣснати въ разни градове изъ царството, за да събиратъ абонати за новитѣ две капитални негови издания.

За тия издания сж нуждни огромни суми. Само за „Библия въ картини“ сж нужни 200,000 лв., а за I томъ „Житията на свѣтитѣ“ — 150,000 лв. Братството не разполага съ тия суми, и то прибѣгва по горния начинъ къмъ подкрепата на добритѣ и ревностни християни. Но, печални факти! Ония, които разполагатъ съ огромни средства, които прѣскаатъ по разни накити, театри и удоволствия ежедневно съ стотици и хиляди левове, тѣ не само отказватъ да подкрепятъ Братството въ тая му инициатива, отказватъ да внесатъ въ своя домъ най-светата книга, но често и затварятъ своитѣ врати! Напротивъ, ония, които едва изкарватъ своята прехрана,

тѣ широко разтварятъ врати и се записватъ за „Християнка“, Библията и Житията! Вчера дойде въ редакцията една дама отъ Подуене. Какво желаете? — попитахъ я. — Желя да се запиша за „Християнка“, за Библията и Житията и то на хубава хартия и съ подвързия“. Извади и брои 315 лв. „Благодаря на Бога, продължи дамата, едва възвърнахъ мжа си къмъ Църквата. И оттогава колко ни върви на добре! Той е зеленитаръ. Даде ми тия пари, а сжщо и 1700 лв. за една плащеница. Ще я подаря на една църква“.. Да, нашата аристокрация духовно е зле. Нашия еснафъ живѣе повече отъ аристократията съ Бога!

Нѣкакъвъ си младежъ и една госпожица ходили изъ София да събиратъ „помощи“ за „Бѣлия Кръсть“ и за „Християнка“. Съобщаваме, че подобни лица не сж натоварвани съ подобна работа. Явятъ ли се такива, да имъ се искатъ пълномощнитѣ и ако нѣматъ такива, издадени отъ Братството, веднага да се предаватъ на властията.

Интересна смъртъ. Въ Лондонъ произвѣла силно впечатление смъртъта на председателя на съюза на журналиститѣ рационалисти. Смъртъта го сварила на тържествения обѣдъ на рационалиститѣ, въ момента, когато произнасялъ богохулствена речъ, въ която той усмивалъ религията и въобще вѣрата въ Бога. Завършвайки речъта си, той казалъ: „Дайте да приемъ и да ядемъ, понеже утре ние ще умремъ“. Въ тоя моментъ му станало лошо и той се смъкналъ безжизненъ на председателския столъ.

Протестантската „Духовна обнова“ и социалистическия „Народъ“ плачатъ, за гдето сестритѣ

на „Бѣлия Кръстъ“ ходѣли да събиратъ абонаменти за своитѣ издания, че съ това оронвали авторите-та си и „просѣли“. Не е просия, господа, а свещенъ мисионерски подвигъ да разпространявашъ духовна книжнина. Това е една отъ задачитѣ на Братството. И слава Богу, народътъ добре го посреща, а не гони, както пише „Народъ“. Народътъ гони ония, които въ „Епоха“ даватъ мнение,

да не се поправя църквата „Св. Недѣля, а да се дигнала отъ тамъ, та щѣло да има добра гледка: Отъ гарата по права линия да се вижда Витоша! „Рѣдкото въ чорбата“ дигна кубетата на „Св. Недѣля“, а „гжстото“ — иска и основитѣ да се дигнатъ! Нѣма съмнение, че за подобни хора, всѣка духовна агитация е прѣстѣпна и просия.

ДОМАКИНСКИ ИЗВЕСТИЯ.

Искуствено предизвикване на кокошкитѣ да снасятъ повече яйца.

Такова едно изкуствено предизвикване за снисане на повече яйца отъ кокошкитѣ е отъ голѣмо значение за презъ зимния сезонъ, когато въобще снисането на яйца се намалява до минимумъ. Това се постига, като кокошкитѣ се подхранватъ съ следната храна: млада коприва, която трѣбва да се бере и суши още презъ пролѣтѣта. Тя е храна, която може да предизвика носенето на яйца отъ кокошкитѣ. Копривата се натрошава и запарва съ гореща вода. Съ тази коприва примѣсена съ трици, или друга храна се подхранватъ кокошкитѣ.

За да увеличимъ още повече снасянето на яйца, препорѣчва се да се дава на кокошкитѣ да пи-

ятъ бито млѣко, като не имъ се дава вода. Не е зле, ако въ седмицата единъ пѣтъ имъ се даде и малко кисело млѣко. Подхранвани така, кокошкитѣ снасятъ двойно псвече яйца.

Противъ болеститѣ на краката на домашнитѣ птици.

Следствие на ухапване отъ единъ паразитъ, който прилича на въшка, по ходилото на домашнитѣ птици се образуватъ нарастъци, които сж роговидни и твърди. Това дразни много домашнитѣ птици и тѣ се мжчатъ чрезъ кълване да се отърватъ отъ него, обаче, това може да отиде по-далечъ и да се разрани мѣстото.

Този паразитъ се унищожава лесно съ следната смѣсь. Въ сѣровжглеродъ се разтваря вазелинъ, докато разтвора се насити.

Напойва се парцалче съ тази смѣсь и съ него се намазватъ болнитѣ мѣста. Следъ нѣколко дни нарастъцитѣ побѣляватъ и

падатъ. Обикновено съ първото намазване се излѣкува мѣстото. Само въ рѣдки случаи се налага повторно намазване.

Поща

Кула. Методий Николчевъ, учителъ, съ дата 15. V. т. г. ни пише: „За напредъ сп. „Християнка“ т. е. за III година, вмѣсто на стария адресъ, ще го пращате: Витка М. Николчева, тъй като другарката ми ето 1 година време носи това име и поради моя вина не ви е съобщено своевременно, за да промѣните адреса. За въ бждеще изпрашайте така съдържателното Ви и ценно списание. Пращамъ абонамента на „Християнка“ и она за „Библия въ картини“. Нека тя въ луксозна подвързия да краси масата на скромното ми семейство, като се ползуваме и отъ списанието съ единичното желание, примѣрътъ на родители и учители да ръководи въ религиозенъ духъ възпитанието на създаденото малко, да крепне то въ името на Този, въ чиято власть сме били, сме и ще сме... Дано Той чуе сърдечната ни молба и искренитѣ ни желания“... Симпатично писмо и отраденъ фактъ. Абонатката на списанието ни бѣше ученичка. Оженва се за г-на Николчева и сжиятъ продължава абонамента на г-жата си съ такава ревност! Поздравяваме това щастливо семейство! Богъ да не вдига своята дѣсница отъ него!

Отъ с. Кричимъ, Пловдивско, получихме съобщение, че свещ. Липчевъ е посрещналъ много радушно дветѣ сестри отъ *Бѣлия Кръсть*, които работятъ въ тоя край. Презъ нѣколко дневното стоение на сестритѣ, О. Липчевъ се грижилъ за успеха на дѣлото имъ, като самъ полагалъ старание за записване на повече абонати. Една отъ сестритѣ е станала възприемница на детето на О. Липчева, като го кръстила Агнеса. По тоя начинъ Братството се свързва още повече духовно съ семейството на О. Липчевъ.

Каваклии. Стефанка А. Стефанова съ дата 2-VI пише: „До сега съмъ получавала списанието „Християнка“ и съмъ много благодарна. Желанието ми е да продължа и

тая година да му бждя редовна абонатка... Дано Богъ защити всички ни и дано имамъ щастието да притежавамъ всѣка ваша книжка, която вдъхновява човѣшката душа“.

Отъ Фердинандъни пишатъ, че сестритѣ, които работятъ въ она край, сж били най-радушно приети отъ г. Коста Георгиевъ, кждето сж били на квартира почти цѣла седмица. Братството крайно благодари за това на г-на Георгиева.

с. Беровци — Фердинандско. Свещ. Стаменъ Николовъ е приелъ съ радостъ сестритѣ и много е услужилъ въ работата имъ. Братството му крайно благодари.

Отъ Луковитъ. Свещ. Ив Антоновъ, ръководителятъ на правосл. Братство въ града, е радушно посрещналъ сестритѣ, които работили въ тоя край. Въ обстойна беседа той разяснилъ на Братството целитѣ на „Бѣлия Кръсть“, и самъ е съпроводждалъ сестритѣ по домоветѣ на християнитѣ, за да се записватъ за абонати.

Червенъ Бръгъ. Още по-ревностенъ е билъ свещ. Чековъ. Сестритѣ не могатъ да му се нарадватъ. Въ църква той обявилъ на християнитѣ за пристигането на сестритѣ и за целта имъ. Самъ е придружавалъ сестритѣ при записването, и които отъ енорияшитѣ се въздържали, той самъ е плащалъ за тѣхъ, като казвалъ: „после ще видимъ“.

Никополъ. О. Намѣстникъ посрещналъ радушно сестритѣ и ги съпроводждалъ при записването изъ града.

Книгописъ

Получаха се въ редакцията отъ Малка енцикламедиеска Библиотека: № 33 — К. Тиондъръ — отъ Софокла ло Ибсена и № 34 — А. Дейчъ — Типтъ на Донъ-Жуана въ свѣтовната литература. Цена и на дветѣ книжки по 5 лв. Редакция: София, ул. бул. Дондуковъ, 115 — С. Чилингировъ.

